

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรวิจัยครั้งนี้ได้แก่นักศึกษาวิทยาลัยครุนครสวรรค์ที่กำลังศึกษาอยู่ในปีการศึกษา 2531 จำนวน 1,228 คน ประกอบด้วย

1. นักศึกษาหลักสูตรอนุปริญญาจำนวน 228 คนแยกเป็น
 - 1.1 นักศึกษาชั้นปีที่หนึ่งจำนวน 110 คน
 - 1.2 นักศึกษาชั้นปีที่สองจำนวน 118 คน
2. นักศึกษาหลักสูตรปริญญาตรีหลังอนุปริญญาจำนวน 211 คนแยกเป็น
 - 2.1 นักศึกษาชั้นปีที่หนึ่งจำนวน 111 คน
 - 2.2 นักศึกษาชั้นปีที่สองจำนวน 100 คน
3. นักศึกษาหลักสูตรปริญญาตรี (หลักสูตร 4 ปี) จำนวน 789 คนแยกเป็น
 - 3.1 นักศึกษาชั้นปีที่หนึ่งจำนวน 377 คน
 - 3.2 นักศึกษาชั้นปีที่สองจำนวน 182 คน
 - 3.3 นักศึกษาชั้นปีที่สามจำนวน 86 คน
 - 3.4 นักศึกษาชั้นปีที่สี่จำนวน 144 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยนี้มีจำนวนรวม 240 คน ผู้วิจัยใช้วิธีเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งเป็นชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) โดยดำเนินการเป็นขั้นตอนดังนี้

1. แบ่งประชากรออกเป็นกลุ่ม ๆ (Stratums) ตามลักษณะตัวแปรที่นำมาศึกษา ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา และโปรแกรมวิชาเอก ซึ่งปรากฏว่าได้กลุ่มประชากรที่มีคุณลักษณะแตกต่างกันรวม 8 กลุ่มคือ

- กลุ่มที่ 1 ได้แก่ นักศึกษาชาย อนุปริญญา โปรแกรมวิชาเอกสังคมศาสตร์
 กลุ่มที่ 2 ได้แก่ นักศึกษาชาย อนุปริญญา โปรแกรมวิชาเอกวิทยาศาสตร์
 กลุ่มที่ 3 ได้แก่ นักศึกษาชาย ปริญญา โปรแกรมวิชาเอกสังคมศาสตร์
 กลุ่มที่ 4 ได้แก่ นักศึกษาชาย ปริญญา โปรแกรมวิชาเอกวิทยาศาสตร์
 กลุ่มที่ 5 ได้แก่ นักศึกษาหญิง อนุปริญญา โปรแกรมวิชาเอกสังคมศาสตร์
 กลุ่มที่ 6 ได้แก่ นักศึกษาหญิง อนุปริญญา โปรแกรมวิชาเอกวิทยาศาสตร์
 กลุ่มที่ 7 ได้แก่ นักศึกษาหญิง ปริญญา โปรแกรมวิชาเอกสังคมศาสตร์
 กลุ่มที่ 8 ได้แก่ นักศึกษาหญิง ปริญญา โปรแกรมวิชาเอกวิทยาศาสตร์

2. สุ่มตัวอย่างจากกลุ่มประชากรทั้ง 8 กลุ่มโดยวิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีจับฉลากรายชื่อนักศึกษาในแต่ละกลุ่มประชากร กลุ่มละ 30 คน จำนวนตัวอย่างทั้งหมดปรากฏดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนตัวอย่างที่นำมาใช้ในการวิจัย

โปรแกรมวิชาเอก	ระดับการศึกษา						รวม
	อนุปริญญา			ปริญญา			
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	
สังคมศาสตร์	30	30	60	30	30	60	120
วิทยาศาสตร์	30	30	60	30	30	60	120
รวม	60	60	120	60	60	120	240

ตัวแปรที่นำมาศึกษาวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาตัวแปรต่าง ๆ ดังนี้

1. ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) ประกอบด้วย

- 1.1 เพศ จำแนกเป็นเพศชายและเพศหญิง
- 1.2 ระดับการศึกษาจำแนกเป็นระดับอนุปริญญาและระดับปริญญา
- 1.3 โปรแกรมวิชา เอก จำแนกเป็นโปรแกรมวิชา เอกสังคมศาสตร์ และโปรแกรมวิชา เอกวิทยาศาสตร์

2. ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ประกอบด้วย

2.1 การเปิดรับข่าวสารการเมืองจากสื่อมวลชนของนักศึกษา ผู้วิจัยจำแนกเป็นนักศึกษาที่ เปิดรับข่าวสารการเมืองมาก นักศึกษาที่ เปิดรับข่าวสารการเมืองปานกลาง และนักศึกษาที่ เปิดรับข่าวสารการเมืองน้อย

2.2 การมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษา ผู้วิจัยจำแนกเป็นนักศึกษาที่มีส่วนร่วมทางการเมืองมาก นักศึกษาที่มีส่วนร่วมทางการเมืองปานกลาง และนักศึกษาที่มีส่วนร่วมทางการเมืองน้อย

เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล

1. ลักษณะของเครื่องมือ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ได้แก่แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 40 ข้อ เนื้อหาของแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ส่วนดังนี้

ส่วนที่หนึ่ง ประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 4 ข้อ (ข้อ 1.1 ถึงข้อ 1.4) เป็นข้อคำถามแบบปลายปิดจำนวน 3 ข้อ และเป็นข้อคำถามแบบปลายเปิดจำนวน 1 ข้อ ใช้สอบถามรายละเอียดเกี่ยวกับภูมิหลังทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ส่วนที่สอง ประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 20 ข้อ (ข้อ 2.1.1 ถึงข้อ 2.4.5) เป็นข้อคำถามที่มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 3 ระดับ (Rating Scales) ใช้สอบถามรายละเอียดเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

การเปิดรับข่าวสารการเมืองจากวิทยุของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 5 ข้อ (ข้อ 2.1.1 ถึงข้อ 2.1.5)

การเปิดรับข่าวสารการเมืองจากโทรทัศน์ของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 5 ข้อ (ข้อ 2.2.1 ถึงข้อ 2.2.5)

การเปิดรับข่าวสารการเมืองจากหนังสือพิมพ์ของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 5 ข้อ
(ข้อ 2.3.1 ถึงข้อ 2.3.5)

การเปิดรับข่าวสารการเมืองจากนิตยสารของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 5 ข้อ
(ข้อ 2.4.1 ถึงข้อ 2.4.5)

ส่วนที่สาม ประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 16 ข้อ (ข้อ 3.1 ถึงข้อ 3.16) เป็น
ข้อคำถามที่มีลักษณะ เป็นมาตราส่วนประมาณค่า 3 ระดับ (Rating Scales) ใช้สอบถาม
รายละเอียดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของกลุ่มตัวอย่าง

2. การสร้างแบบสอบถาม ผู้วิจัยดำเนินการ เป็นขั้นตอนดังนี้

2.1 ศึกษาแนวความคิด ทฤษฎี จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยละเอียด

2.2 สร้างข้อคำถามในแต่ละส่วนให้ตรงกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยและถูกต้อง
ตามหลักการสร้างแบบสอบถามที่ดี จำนวนข้อคำถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีดังนี้ ส่วนที่หนึ่งประกอบด้วย
ข้อคำถามจำนวน 4 ข้อ ส่วนที่สองประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 32 ข้อ และส่วนที่สามประกอบ
ด้วยข้อคำถามจำนวน 20 ข้อ รวมทั้งฉบับประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 56 ข้อ

2.3 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาถึงความเห็น โดยผู้วิจัย
คัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิด้านนิเทศศาสตร์จำนวน 5 คน พิจารณาข้อคำถามเกี่ยวกับการเปิดรับข่าวสาร
การเมืองจากสื่อมวลชน และคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิด้านรัฐศาสตร์จำนวน 5 คน พิจารณาข้อคำถาม
เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง เกณฑ์ที่ใช้ในการคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิได้แก่ความรู้ ความ
สามารถและประสบการณ์

2.4 คัดเลือกข้อคำถามที่ตีรวมเข้าไว้ในแบบสอบถามโดยใช้เกณฑ์ความเห็น
พ้องข้างมากของผู้ทรงคุณวุฒิ ผลการพิจารณาคัดเลือกรายกว่าจำนวนข้อคำถามในแบบสอบถาม
เป็นดังนี้ ส่วนที่หนึ่งประกอบด้วยข้อคำถามที่ดีจำนวน 4 ข้อ ส่วนที่สองประกอบด้วยข้อคำถาม
ที่ดีจำนวน 20 ข้อและส่วนที่สามประกอบด้วยข้อคำถามที่ดีจำนวน 16 ข้อ รวมทั้งฉบับประกอบ
ด้วยข้อคำถามจำนวน 40 ข้อ

3. ความเที่ยงตรง (Validity) และความเชื่อถือได้ (Reliability) ของ
แบบสอบถาม

3.1 ความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีความเที่ยงตรงตามทฤษฎี (Construct Validity) ซึ่งปรากฏในกระบวนการสร้างแบบสอบถาม นับตั้งแต่การให้ผู้ทรงคุณวุฒิเฉพาะทางในด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย เป็นผู้พิจารณาตัดสินเนื้อหาของข้อคำถามและการพิจารณาคัดเลือกข้อคำถามโดยใช้เกณฑ์ความเห็นพ้องข้างมากของผู้ทรงคุณวุฒิ นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้นำแบบสอบถามที่คัดเลือกไว้แล้วไปทดลองใช้กับ นักศึกษาวิทยาลัยครุนครสวรรค์ที่มีได้ถูกเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน เพื่อนำผลที่ได้มาปรับปรุงแบบสอบถามให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

3.2 ความเชื่อถือได้ของแบบสอบถาม เพื่อตรวจสอบความเชื่อถือได้ของแบบสอบถาม ผู้วิจัยใช้วิธีถามซ้ำ โดยสุ่มตัวอย่างนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างของการวิจัยจำนวนร้อยละ 25 (จำนวน 60 คน) เพื่อทำการศึกษาค้นคว้าตรวจสอบวิธีการศึกษาตรวจสอบกระทำโดยการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างทั้ง 60 คน ภายหลังจากที่ตอบแบบสอบถามแล้วเป็นระยะเวลา 1 สัปดาห์โดยใช้ข้อคำถามในการสัมภาษณ์คล้ายคลึงกับข้อคำถามในแบบสอบถาม และนำผลที่ได้จากการสัมภาษณ์กับการตอบแบบสอบถามมาศึกษาหาความสัมพันธ์ของข้อคำถามในแบบสอบถาม และนำผลที่ได้จากการสัมภาษณ์กับการตอบแบบสอบถามมาศึกษาหาความสัมพันธ์ของข้อคำถามในแบบสอบถาม และนำผลที่ได้จากการสัมภาษณ์กับการตอบแบบสอบถามมาศึกษาหาความสัมพันธ์ของข้อคำถามในแบบสอบถาม ผลจากการศึกษาพบว่านักศึกษที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวนร้อยละ 86.66 (จำนวน 52 คน) ให้คำตอบที่สอดคล้องกัน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นขั้นตอนดังนี้

1. ขอความร่วมมือจากอาจารย์วิทยาลัยครุนครสวรรค์ที่ได้รับแต่งตั้งให้ทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาของนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างวิจัย จำนวน 20 คน ให้ทำหน้าที่ผู้ช่วยผู้วิจัยโดยผ่านวิทยาลัยครุนครสวรรค์อย่างเป็นทางการ

2. ชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับตัวแบบสอบถามและวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลแก่อาจารย์ที่ปรึกษาที่ทำหน้าที่ผู้ช่วยผู้วิจัย เพื่อจะได้นำไปชี้แจงให้นักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามได้อย่างถูกต้อง

3. มอบแบบสอบถามความจำนนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างแก่อาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อนำไปให้นักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบพร้อมกันในช่วงเวลาพบอาจารย์ที่ปรึกษาประจำสัปดาห์ที่วิทยาลัยครุนครสวรรค์กำหนด โดยกำหนดนัดหมายเก็บข้อมูลในสัปดาห์ที่ 4 ของเดือนพฤศจิกายน พุทธศักราช 2531 และรวบรวมแบบสอบถามที่นักศึกษาตอบแล้วส่งคืนผู้วิจัยในวันเดียวกัน

4. การ เก็บข้อมูลสำหรับนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในส่วนที่ยังขาดอยู่ ผู้วิจัยขอให้อาจารย์ที่ปรึกษาช่วย เก็บรวบรวมข้อมูล เพิ่มเติมในวันถัดไปจนครบจำนวน และนำส่งผู้วิจัย
5. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนกลับมาทุกฉบับมาตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์ สามารถนำไปวิเคราะห์ต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้จากกลุ่มตัวอย่างผู้วิจัยนำไปวิเคราะห์โดยใช้ เครื่องจักรประมวลผลและใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for the Social Sciences) เพื่อนำเสนอและสรุปผลการวิจัยดังนี้

1. การวิเคราะห์เชิงพรรณนา ใช้โปรแกรมสถิติคำนวณหาค่าร้อยละ เพื่ออธิบายลักษณะทั่วไปของประชากรวิจัย
2. การทดสอบสมมติฐาน ใช้โปรแกรมสถิติคำนวณและทดสอบค่าไคสแควร์เพื่อทดสอบสมมติฐานต่าง ๆ ของการวิจัย

รายละเอียดเกี่ยวกับการวิเคราะห์ข้อมูลแสดงดังตารางที่ 2

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 2 แสดงสถิติต่าง ๆ ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

วัตถุประสงค์	ตัวแปรอิสระ	ตัวแปรตาม	สถิติที่ใช้
1. ศึกษาพฤติกรรมการ เปิดรับข่าวสารการเมืองจากสื่อมวลชนของนักศึกษา	การ เปิดรับข่าวสารการเมืองจากสื่อมวลชนของนักศึกษา	-	ร้อยละ
2. ศึกษา เปรียบ เทียบ การ เปิดรับข่าวสารการเมืองจากสื่อมวลชนของนักศึกษา	เพศ ระดับการศึกษา โปรแกรมวิชา เอก	การ เปิดรับข่าวสารการเมืองจากสื่อมวลชนของนักศึกษา	ไคสแควร์ ร้อยละ
3. ศึกษาพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษา	การมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษา	-	ร้อยละ
4. ศึกษา เปรียบ เทียบ การมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษา	เพศ ระดับการศึกษา โปรแกรมวิชา เอก	การมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษา	ไคสแควร์ ร้อยละ
5. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการ เปิดรับข่าวสารการเมืองกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษา	การ เปิดรับข่าวสารการเมืองจากสื่อมวลชนของนักศึกษา	การมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษา	ไคสแควร์ สัมประสิทธิ์คอนดิง เยนซี (Contingency Coefficient)